

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Nafta iznad 64 dolara, oporavak opskrbe iz Rusije smiruje tržište

Datum objave članka: 17.11.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal):

<https://www.poslovni.hr/trzista/nafta-iznad-64-dolara-oporavak-opskrbe-iz-rusije-smiruje-trziste-4511678>

Ime i prezime studenta: Mario Funčić

Ime i prezime mentora/ice: Vanja Rubeša, mag.oec.

1. Kratki opis članka

Članak govori o kretanju cijena nafte na međunarodnim tržištima i utjecaju geopolitičkih događaja vezanih uz Rusiju. Cijene nafte u ponedjeljak su se stabilizirale iznad 64 dolara po barelu nakon što su normalizirane isporuke preko ruske luke Novorosijsk. Strahovanja ulagača prethodno su porasla zbog ukrajinskih napada dronovima na rusku naftnu infrastrukturu, koji su privremeno obustavili izvoz. Novorosijsk je pritom ključna luka koja pretovari oko 2,2 milijuna barela dnevno, uključujući i kazahstansku naftu. Na londonskom i američkom tržištu cijene su blago pale u odnosu na kraj prošlog tjedna. Dodatno, SAD je produžio rok za poslovanje sa sankcioniranim ruskim kompanijama Lukoilom i Rosneftom, koje zajedno proizvode oko pet posto svjetske nafte. Poremećaji u opskrbi zasjenili su procjene IEA-e o velikom višku nafte u idućoj godini, dok i OPEC sada očekuje tek skroman višak ponude.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Na londonskom se tržištu barelom nakon podneva trgovalo po 20 centi nižoj cijeni nego na zatvaranju trgovine na kraju prošlog tjedna, od 64,19 dolara.	Djelomično točno	Tvrdnja ispravno opisuje pad cijene Brent nafte u odnosu na kraj prethodnog tjedna i približan iznos tog pada. Međutim, precizna cijena od 64,19 USD ne može se potvrditi službenim podacima Yahoo Finance, koji za 17.11.2025. navode zatvaranje na 64,20 USD. Također, intraday vrijednost

"Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih"

			„nakon podneva” nije izravno provjerljiva iz dnevnih first-party podataka. https://finance.yahoo.com/quote/BZ%3DF/history
2	Cijene nafte stabilizirale su se u ponedjeljak na međunarodnim tržištima iznad razine 64 dolara, uz stišana strahovanja ulagača za opskrbu iz Rusije nakon normalizacije isporuka preko luke Novorosijsk.	Djelomično točno	Podaci s Yahoo Finance potvrđuju da su se cijene nafte u ponedjeljak stabilizirale iznad 64 dolara. To se vremenski poklapa s informacijama o obnovi isporuka preko Novorosijska, ali ne postoji službena izjava same luke koja bi to izravno potvrdila. Stoga je stabilizacija cijena potvrđena činjenica, dok je pripisivanje uzroka smirivanju strahova interpretativno. https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-port-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-shows-2025-11-16 https://www.themoscowtimes.com/2025/11/17/novorossiysk-oil-terminal-resumes-operations-after-ukrainian-attack-a91140 https://finance.yahoo.com/quote/BZ%3DF/history

3	Na američkom tržištu bio je jeftiniji za 24 centa i stajao je 59,85 dolara.	Točno	Prema službenim dnevnim podacima za WTI, cijena je toga dana imala dnevni minimum od 59,32 dolara i zatvorila se na 59,91 dolara, što potvrđuje da se tijekom trgovanja nužno kretala kroz razinu od 59,85 dolara. https://finance.yahoo.com/quote/CL%3DF/history/
4	Trgovce su na kraju prošlog tjedna uznemirili pojačani ukrajinski napadi na rusku naftnu infrastrukturu.	Djelomično točno	Napadi i poremećaji u opskrbi su potvrđena činjenica, ali opis reakcije trgovaca predstavlja interpretaciju tržišnog sentimenta, a ne izravno mjerljivu činjenicu. https://www.reuters.com/business/energy/russias-black-sea-port-novorossiysk-suspend-s-oil-exports-after-ukrainian-drone-2025-11-14/ https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-port-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-shows-2025-11-16/
5	Isporuke nafte u inozemstvo obustavljene su, raskrivši zabrinutost za opskrbu.	Djelomično točno	Privremena obustava izvoza nafte iz Novorosijske nakon ukrajinskog napada potvrđena je iz više pouzdanih izvora. S obzirom na važnost te

			luke za globalnu opskrbu, takav događaj razumno je povećao tržišnu neizvjesnost. Međutim, tvrdnja o „zabrinutosti za opskrbu” opisuje tržišni sentiment i ne može se izravno dokazati first-party podacima. https://www.reuters.com/business/energy/russias-black-sea-port-novorossiysk-suspend-s-oil-exports-after-ukrainian-drone-2025-11-14/ https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-port-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-shows-2025-11-16/
6	Novorosijski pretovaruje otprilike 2,2 milijuna barela dnevno, uključujući i naftu iz Kazahstana s terminala Konzorcija kaspijskog cjevovoda (CPC).	Djelomično točno	Brojka 2,2 mil. bpd je vrlo vjerojatno “headline” procjena pogođenog izvoza (CPC + Novorosijski/Sheskhari), a ne službena metrika koju luka objavljuje. CPC-ov kapacitet reda veličine ~1,3–1,4 mil. bpd može se dobiti iz njihovih kapaciteta u tonama i standardnih konverzija, a preostalo dolazi od ruskog izvoza preko Sheskhari (~0,76 mil. bpd u jednom referentnom mjesecu), pa zbroj prirodno gravitira oko

			~2,2 mil. Bpd. https://www.cpc.ru/en/about/pages/general.aspx https://www.bp.com/content/dam/bp/business-sites/en/global/corporate/pdfs/energy-economics/statistical-review/bp-stats-review-2022-approximate-conversion-factors.pdf https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-port-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-shows-2025-11-16/ https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-behind-schedule-loadings-due-jetty-damage-sources-say-2025-11-18/
7	U ponedjeljak ujutro terminal je, prema medijskim izvješćima, ponovo počeo s radom i nafta je krenula inozemnim kupcima.	Točno	Reuters je potvrdio obnovu rada terminala pozivajući se na first-party ship-tracking podatke LSEG-a, koji pokazuju da su tankeri ponovno započeli ukrcaj i isplavljanje iz Novorosijska. Time je potvrđeno da je izvoz nafte nastavljen, iako izravna izjava same luke nije objavljena. https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-n

			ort-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-shows-2025-11-16/
8	SAD je u međuvremenu pomaknuo rok kompanijama za zaključenje transakcija sa sankcioniranim ruskim naftnim divovima Lukoilom i Rosneftom do sredine prosinca.	Djelomično točno	OFAC-ov dokument potvrđuje da su Lukoil i Rosneft sankcionirani te da su transakcije s njima dopuštene isključivo ako su obuhvaćene općim licencama s jasno određenim rokovima. „Pomicanje roka” u praksi znači produženje važenja takve OFAC licence, što je pravno utemeljen mehanizam američke vlade. Međutim, sam dokument ne potvrđuje da je identičan rok do sredine prosinca eksplicitno dodijeljen i Lukoilu i Rosneftu, zbog čega je tvrdnja samo djelomično točna. https://ofac.treasury.gov/media/8741/download?inline https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0290 https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/sanctions-programs-and-country-information/russia-sanctions

9	Lukoil i Rosneft proizvode pet posto svjetske nafte	Točno	Prema Rosneftovu godišnjem izvješću za 2024., kompanija je proizvela 3,7 milijuna barela sirove nafte dnevno, dok Lukoilova službena izvješća pokazuju stabilnu proizvodnju od oko 1,6 milijuna barela dnevno. Zbrojena proizvodnja iznosi približno 5,3 milijuna barela dnevno. U usporedbi s globalnom opskrbom od 106,2 milijuna barela dnevno prema IEA-i, to odgovara udjelu od oko 5 %, čime je tvrdnja činjenično potvrđena. https://www.lukoil.com/Sustainability/SustainabilityReport https://www.rosneft.com/upload/site2/document_file/a_report_2024_eng.pdf https://www.iea.org/reports/oil-market-report-december-2025
10	Poremećaji u isporukama iz Rusije potisnuli su u drugi plan procjene Međunarodne agencije za energiju (IEA) o višku u idućoj godini, od čak četiri milijuna barela dnevno, zbog očekivane prigušene potražnje i obilne ponude.	Djelomično točno	IEA u svom Oil Market Reportu iz studenoga 2025. projicira snažan rast globalne ponude uz relativno slab rast potražnje, što implicira velik strukturni višak ponude u 2026., reda veličine oko 3,5-4 milijuna barela dnevno. Iako su

"Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih"

			sankcije i poremećaji u ruskim isporukama kratkoročno utjecali na tržišnu percepciju i cijene, IEA ih ne navodi kao faktor koji poništava ili zasjenjuje te projekcije, već kao privremeni šok unutar šire slike viška. https://www.iea.org/reports/oil-market-report-november-2025
11	I Organizacija zemalja-izvoznica nafte (OPEC) sada očekuje skroman višak. Donedavno bili su očekivali da će u 2026. ponuda i potražnja biti u ravnoteži.	Točno	U kolovoškom i rujanskom Monthly Oil Market Reportu OPEC je 2026. i dalje opisivao kao godinu u kojoj su ponuda i potražnja uglavnom u ravnoteži. Međutim, u listopadskom izvješću dolazi do promjene naglaska: projekcije pokazuju da ponuda u 2026. blago nadmašuje potražnju, što OPEC implicitno tretira kao skroman višak. Time je potvrđeno da je OPEC revidirao očekivanja u odnosu na ranije procjene. https://www.opec.org/monthly-oil-market-report.html https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-august-2025.pdf https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-september-2025.pdf

			https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-october-2025-1.pdf
12	Odvojeni OPEC-ovi izračuni pokazuju da je barel košarice nafte njegovih članica u petak pojeftinio 1,26 dolara, na 64,68 dolara.	Netočno	Iako je točno da je OPEC-ova košarica u petak iznosila 64,68 dolara po barelu, cijena tog dana nije pala nego je porasla za 1,26 dolara u odnosu na četvrtak. Stoga je tvrdnja o pojeftinjenju netočna, iako je završna razina cijene ispravno navedena. https://www.opec.org/opec-basket-price.html

3. Zaključak analize

Članak u cjelini pokazuje umjerenu razinu pouzdanosti, ali nije u potpunosti precizan. Većina ključnih informacija temelji se na podacima iz kredibilnih i relevantnih izvora poput Yahoo Financea, IEA-e, OPEC-a, OFAC-a i godišnjih izvješća energetske kompanije, što upućuje na solidnu činjeničnu osnovu. Tamo gdje su postojali izravni first-party izvori (dnevne cijene nafte, OPEC Basket, godišnja izvješća Rosnefta i Lukoil, službeni dokumenti američke vlade i projekcije IEA-e i OPEC-a), tvrdnje su se u velikoj mjeri mogle jasno potvrditi ili opovrgnuti.

Međutim, znatan dio izjava u članku odnosi se na tržišni sentiment i uzročno-posljedične interpretacije – primjerice „stišana strahovanja ulagača“, „uznemireni trgovci“ ili „raspirena zabrinutost za opskrbu“. Takve tvrdnje po svojoj prirodi nisu izravno mjerljive i teško su provjerljive first-party podacima, pa se oslanjaju na reportaže kredibilnih medija i podatkovnih servisa (npr. Reuters uz LSEG ship-tracking). Zbog toga su opravdano ocijenjene kao djelomično točne: događaji koji su ih potaknuli jesu potvrđeni, ali sam opis reakcije tržišta ostaje interpretativan.

Najozbiljniji problem članka je jasna činjenična pogreška u interpretaciji dnevnog kretanja OPEC-ove košarice nafte. Iako je završna cijena ispravno navedena, smjer promjene je pogrešno interpretiran – cijena toga dana nije pala, nego porasla. To pokazuje da, iako se autor oslanja na vjerodostojne izvore, u prijenosu konkretnih brojki može doći do pogrešaka.

Zaključno, članak je uglavnom informativno koristan i temeljen na pouzdanim izvorima, ali zahtijeva oprezno čitanje. Činjenice koje se mogu provjeriti iz izvora bliskih first-partyju u pravilu su točne ili tek minimalno odstupaju, dok su djelomično točne tvrdnje većinom one koje se odnose na interpretaciju tržišnih reakcija ili se oslanjaju na sekundarne reportaže. Zbog jedne jasne netočnosti i više interpretativnih formulacija, članak se ne može ocijeniti potpuno pouzdanim, ali ostaje pretežito vjerodostojan uz nužnu dozu kritičkog odmaka.

4. Korišteni izvori

BP (2022) Approximate conversion factors.

<https://www.bp.com/content/dam/bp/business-sites/en/global/corporate/pdfs/energy-economics/statistical-review/bp-stats-review-2022-approximate-conversion-factors.pdf>

Caspian Pipeline Consortium (CPC) (n.d.) General information.

<https://www.cpc.ru/en/about/pages/general.aspx>

International Energy Agency (IEA) (2025) Oil Market Report – November 2025

<https://www.iea.org/reports/oil-market-report-november-2025>

International Energy Agency (IEA) (2025) Oil Market Report – December 2025.

<https://www.iea.org/reports/oil-market-report-december-2025>

Lukoil (2024) LUKOIL Group Sustainability Report 2024.

<https://www.lukoil.com/Sustainability/SustainabilityReport>

OPEC (2025) Monthly Oil Market Report – August 2025 (PDF).

<https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-august-2025.pdf>

OPEC (2025) Monthly Oil Market Report – September 2025 (PDF).

<https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-september-2025.pdf>

OPEC (2025) Monthly Oil Market Report – October 2025 (PDF).

<https://www.opec.org/assets/assetdb/momr-october-2025-1.pdf>

OPEC (n.d.) Monthly Oil Market Report (landing page).

<https://www.opec.org/monthly-oil-market-report.html>

OPEC (n.d.) OPEC Basket Price.

<https://www.opec.org/opec-basket-price.html>

OPEC (n.d.) OPEC Reference Basket – data graphs.

https://www.opec.org/opec_web/en/data_graphs/40.htm

Office of Foreign Assets Control (OFAC) (n.d.) Ukraine-/Russia-related sanctions overview (PDF).

<https://ofac.treasury.gov/media/8741/download?inline>

Reuters (2025) Russia's Black Sea port of Novorossiysk suspends oil exports after Ukrainian drone attack.

<https://www.reuters.com/business/energy/russias-black-sea-port-novorossiysk-suspends-oil-exports-after-ukrainian-drone-2025-11-14/>

Reuters (2025) Russia's Novorossiysk port resumes oil loadings; LSEG ship-tracking cited.

<https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-port-resumes-oil-loadings-sources-say-lseg-data-s-hows-2025-11-16/>

Reuters (2025) Russia's Novorossiysk behind schedule; jetty damage.

<https://www.reuters.com/business/energy/russias-novorossiysk-behind-schedule-loadings-due-jetty-damage-sources-say-2025-11-18/>

The Moscow Times (2025) Novorossiysk oil terminal resumes operations after Ukrainian attack.

<https://www.themoscowtimes.com/2025/11/17/novorossiysk-oil-terminal-resumes-operations-after-ukrainian-attack-a91140>

U.S. Department of the Treasury (2025) Treasury Sanctions Major Russian Oil Companies, Calls on Moscow to Immediately Agree to Ceasefire (Press release).

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0290>

U.S. Department of the Treasury (n.d.) Russia sanctions program and country information.

<https://home.treasury.gov/policy-issues/financial-sanctions/sanctions-programs-and-country-information/russia-sanctions>

Yahoo Finance (n.d.) Brent Crude Oil Futures (BZ=F) – Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/BZ%3DF/history>

Yahoo Finance (n.d.) Crude Oil WTI Futures (CL=F) – Historical Data.

<https://finance.yahoo.com/quote/CL%3DF/history/>